

PARTNERS OF INTERNATIONAL THEATRE FESTIVAL VARNA SUMMER

Theatre Festival *Varna Summer* was conceived in 1992 as a joint initiative of several theatres and Varna's local authorities. The idea was immediately recognized by the state institution in charge of country's cultural policy. These facts determined the festival, at its very outset, as a partners' initiative. The initiators have remained its permanent co-organizers over the years of its evolution: the Ministry of Culture has included the festival in its cultural calendar, the Municipality of Varna has identified it as a priority cultural event of the city, the Union of Bulgarian Actors has provided a permanent office for the festival at its Sofia headquarters, and Varna's theatres and other cultural institutions have kindly hosted the invited performances. The increasingly ambitious festival bill necessitated the establishment of the International Theatre Festival *Varna Summer* Foundation in 2004 whose special tasks are the festival's direct management, programming and sustainable development over the years to come.

From the perspective of its 20-year biography it is clear that one of festival's top priorities is to be an attractive, upright and lasting partner for a number of initiatives. The variety and constant expansion of festival bill are owed to cooperation with many programmes and organizations having co-funded individual events. Over the years successful partnerships have been implemented with *Soros Centre* for the Arts and *Open Society* Foundation, *Pro Helvetia* Foundation and Swiss Cultural Programme in Bulgaria, the National Culture Fund and the State Institute for Culture with the Minister of Foreign Affairs. The last three editions were supported by *America For Bulgaria* Foundation that has become a partner of vital importance for the programming of festival bill.

International Theatre Festival's *Varna Summer* desire to promote Bulgarian theatre and *Art Office* Foundation's mission to support dissemination of stage productions meet in their joint project "Showcase Programme". In that module the two organizations cooperate

to present mobile and communicative performances from the past theatre season to international guests.

Cooperation with foreign cultural centres in Bulgaria plays a very important role in developing the international programme and keeping it up-to-date. Since 1996, the British Council has been a permanent partner of the festival and has supported not only the organization of tours of individual performances but also initiatives of a larger scale that are educational in their nature and help build future collaborations. The contribution of Institut Français, Goethe-Institut, Instituto Cervantes, Hungarian Cultural Institute, Polish Institute, the Embassies of Austria, Israel, etc. has been decisive for the guest performances delivered by foreign theatre companies. Some of the invited foreign performances have also been hosted in other Bulgarian cities in partnership with festivals and cultural forums (Sofia, Russe, Plovdiv, Burgas, etc.).

The performances invited to Bulgaria have been supported financially by *Pro Helvetia* Foundation – Switzerland, Arts Council – Denmark, Wallonie-Bruxelles International and others. In 2008, the SEAS platform presenting several theatre productions from the North and Black Sea countries was hosted thanks to the cooperation with Intercult, Sweden. In 2010, an exchange of Bulgarian and US theatre professionals was started jointly with the Center for International Theatre Development, Baltimore, USA and Drama League, New York, USA.

The parallel programme of workshops, seminars, concerts, project presentations, etc. is implemented in cooperation with various organizations. Support for such initiatives has been received under EU programmes such as PHARE, Kaleidoscope, Culture 2000; MATRA Programme of the Kingdom of the Netherlands, "Communication Strategy for the Accession of Bulgaria to the European Union" of the Bulgarian Ministry of Foreign Affairs.

Organization of conferences and theoretical discussions is carried out in partnership with organizations such as Antrakt Association, the Institute of Art Studies at the Bulgarian Academy of Sciences, the Association of

ПАРТНЬОРИТЕ НА МЕЖДУНАРОДЕН ТЕАТРАЛЕН ФЕСТИВАЛ "ВАРНЕНСКО ЛЯТО"

Идеята за театрален фестивал "Варненско лято" се ражда през 1992 г. като съвместна инициатива на няколко театъра и на местните власти в град Варна. Тя веднага бива разпозната от държавната институция, отговаряща за културната политика в страната. Тези факти определят фестивала още при създаването му като партньорска инициатива. Инициаторите остават постоянните му съорганизатори през годините на неговото развитие: Министерството на културата включва фестивала в културния си календар, Община Варна го разпознава като приоритетно културно събитие в града, Съюзът на артистите в България предоставя своето седище в София за постоянен фестивален офис, а театрите и други културни институции в град Варна се превръщат в любезни домакини на поканените представления. Все по-амбициозната фестивална програма налага учредяването на Фондация "Международен театрален фестивал "Варненско лято" през 2004 г., чиито задачи са прякото управление, програмиране и устойчиво развитие на фестивала през следващите години.

От перспективата на 20-годишната биография е видно, че един от най-важните приоритети на фестивала е той да бъде привлекателен, надежден, коректен и устойчив във времето партньор за множество инициативи. Фестивалната програма дължи своето многообразие и непрекъснато разширяване на сътрудничеството с много програми и организации, съфинансирани отделни събития. Устойчиви партньорства през годините са реализирани с Център за изкуства "Сорос" и Фондация "Отворено общество", Фондация "Про Хелвеция" и Швейцарската културна програма в България, Национален фонд "Култура" и Държавен културен институт към Министерта на външните работи. Последните три издания са подкрепени от Фондация "Америка за България", която

се превръща в структуроопределящ партньор за изграждането на фестивалната програма. Желанието на Международен театрален фестивал "Варненско лято" да промотира българския театър и мисията на Фондация "Арт Офис" да подпомага разпространението на сценична продукция се срещат в съвместния проект Програма "Шоукейс". В този модул двете организации си сътрудничат при представянето пред международните гости на мобилни и комуникативни представления от изминалия театрален сезон. Изключително важна роля за развитието на международната програма и за нейната актуалност имат сътрудничествата с чуждите културни центрове в България. От 1996 г. постоянен партньор на фестивала е Британски съвет, с чиято подкрепа са организирани не само турнета на отделни спектакли, но и по-големи инициативи, имащи образователен характер и изграждащи бъдещи колаборации. За реализирането на гастролите на чужди трупи решаващ принос са имали и Френски институт, Гьоте-институт, Институт Сервантес, Унгарски културен институт, Полски институт, Австрийско посолство, Посолство на Израел и др. Някои от поканените чужди спектакли са гостували и в други български градове в партньорство с фестивали и културни форуми (София, Русе, Пловдив, Бургас и др.) Финансова подкрепа на поканените в България спектакли са оказвали Про Хелвеция – Швейцария, Артс кансъл – Дания, Валония – Брюксел Интернешънъл и др. През 2008 г. благодарение на сътрудничеството с "Интеркулт" – Швеция, бе осъществено домакинство на платформата SEAS, включващо представяне на няколко театрални продукции от страните около Северно и Черно морета. От 2010 г. съвместно с Центъра за международно театрално развитие – Балтимор, САЩ и Драма лигт – Ню Йорк, САЩ започна обмен между български и американски театрални професионалисти. Паралелната програма от уъркшопи, семинари, изложби, концерти, представяне на проекти и други се реализира в сътрудничество с различни организации. Подкре-

Playwrights and Theatrolgists with the Union of Bulgarian Actors, Homo Ludens Foundation, Bulgarian unit of International Organization of Scenographers, Theatre Architects and Technicians (OISTAT) and others. Within the festival's framework every year the higher art schools – the National Academy of Theatre and Film Art, the New Bulgarian University and the National Academy of Art – show their students' performances or projects in progress. Students from US theatre universities (Baltimore, New York and Chicago) have attended the educational modules as guests.

For 20 years International Theatre Festival *Varna Summer* has become a network of partnerships and joint initiatives.

Rumyana Nikolova

THE PUBLICATIONS OF INTERNATIONAL THEATRE FESTIVAL VARNA SUMMER

The idea behind the International Theatre Festival *Varna Summer* is not only to present artistic productions from the field of performing arts but also to turn each of its editions into a space for exchange and dissemination of knowledge, ideas and experiences. To that end, ever since its first years, the festival has aimed to regularly develop parallel events around the main modules of performances such as professional discussions and educational programmes. Based on them the festival has also started to engage in publishing. The larger and more representative discussion forums, seminars and workshops focusing on important subjects of the theory and practice of performing arts and cultural policy have been documented and gained wider publicity in the form of book publications or in specialized periodicals. The first to appear was the collection entitled "Theatre as a Phenomenon in Europe's Cultural History" containing the proceedings from the Fifth Summer Scientific Meeting Varna'97 held within the framework of ITF *Varna Summer* 1997. A piece of undisputed scientific contribution, the edition offered data unknown by then and a number of theses and views on theatre's role in cultures from the Antiquity to the present. The aspiration of the International Theatre Festival *Varna Summer* to present leading aesthetic trends is closely linked also to its aim of being a platform for reflection on topical and essential issues. Following that logic, the critical seminar Theatre Criticism in Late 1990s was held within the framework of ITF *Varna Summer* 1999 that aimed to generalize and rationalize what happened in theatre life after the initial years of Bulgaria's transition to democracy. The publication of festival proceedings (papers and discussions) is now a priceless document of the reflections of the then theatre criticism and theory on that complex decade and the new artistic processes in it. In 2005, the organizers of the forum decided to respond to another topical challenge: the then impending European Union's enlargement. In order to promote public debate over the country's then upcoming EU accession and what it meant for the sphere of culture, and, in par-

на за подобни инициативи са получавани по програми на ЕС – "ФАР", "Калейдоскоп", "Култура 2000", Програма МАТРА на Кралство Холандия, Програма "Комуникационна стратегия за присъединяване на Р България към ЕС" на Министерство на външните работи в България. Организирането на конференции и теоретични дискусии се извършва в партньорство с организации като Сдружение "Антракт", Институт за изследване на изкуствата – БАН, Сдружение на драматурзите и театроведите към Съюза на артистите в България, Фондация "Ното Ludens", Български център на Международната организация на театралните сценографи, архитекти и техници, и др. Всяка година висшите училища по изкуствата – Националната академия за театрално и филмово изкуство, Нов български университет, Националната художествена академия – показват в рамките на фестивала спектакли или проекти в развитие на своите студенти. Като гости в обучителните модули са присъствали студенти от театралните университети в САЩ – от Балтимор, Ню Йорк и Чикаго. За 20 години МТФ "Варненско лято" се превърна в мрежа от партньорства и съвместни инициативи.

Румяна Николова

ПУБЛИКАЦИИТЕ НА МЕЖДУНАРОДЕН ТЕАТРАЛЕН ФЕСТИВАЛ "ВАРНЕНСКО ЛЯТО"

Идеята на Международен театрален фестивал "Варненско лято" е не само да представя готови артистични продукции от сферата на изпълнителските изкуства, но и всяко негово издание да се превръща в пространство за обмен и разпространение на знание, идеи и опитности. За тази цел още в първите си години фестивалът се насочва към регулярно разработване на паралелни събития около основните модули с представения като професионални дискусии и обучителни програми. Въз основа на тях той започва да реализира и издателска дейност. По-мощните и представителни дискусийни форуми, семинари и уъркшопи, фокусирани върху значими теми от теорията и практиката на изпълнителските изкуства и културна политика, се документират и достигат по-широка публичност, оформяйки се като публикация в книжни издания или в специализираната периодика. Първата от тях е сборникът "Театърът като феномен в културната история на Европа" с доклади от Пета лятна научна среща Варна'97, провела се в рамките на МТФ "Варненско лято" 1997. С безспорен научен принос, изданието предлага неизвестни дотогава данни и множество тези и виждания за ролята на театъра в културите от античността до съвременното. Стремешът на Международен театрален фестивал "Варненско лято" да представя водещи естетически тенденции е тясно обвързан и с целта му да бъде платформа за рефлексия върху актуални и съществени проблеми. В тази логика в рамките на МТФ "Варненско лято" '99 се провежда критическият семинар "Театралната практика в края на '90-те", който се стреми да обобщи и осмисли случилото се в театралния живот през първите години на демократичен преход в страната. Публикацията от семинара, побираща изнесените доклади и проведени дискусии, днес е безценен документ за рефлексии на театралната критика и теория тогава